

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE DEFENSA

7689 *Ordre DEF/1363/2016, de 28 de juliol, per la qual es regulen la jornada i el règim d'horari habitual al lloc de destinació dels membres de les Forces Armades.*

L'article 22 de la Llei orgànica 9/2011, de 27 de juliol, de drets i deures dels membres de les Forces Armades, estableix que la jornada de treball dels militars és, amb caràcter general, la del personal al servei de l'Administració General de l'Estat. Igualment, estableix que el règim d'horari s'ha d'adaptar a les necessitats operatives i a les derivades del funcionament de les unitats i de la prestació de guàrdies i serveis, prenent en consideració la disponibilitat permanent per al servei a què es refereix el punt 1 de l'article esmentat, així com les normes i els criteris relatius a la conciliació de la vida professional, personal i familiar que preveu la Llei 39/2007, de 19 de novembre, de la carrera militar.

En aquest mateix article s'estableix que els militars han d'estar en disponibilitat permanent per al servei i que les exigències d'aquesta servitud s'han d'adaptar a les característiques pròpies de la destinació i a les circumstàncies de la situació. Previsió que, així mateix, conté l'article 20 de les reials ordenances per a les Forces Armades, aprovades pel Reial decret 96/2009, de 6 de febrer, en el qual a més, com a manifestació d'aquesta disponibilitat permanent per al servei, s'imposa al militar el deure de dur a terme qualsevol tasca o servei amb la màxima diligència i puntualitat, tant en operacions com per garantir el funcionament de les unitats.

L'article 5 de la Llei 39/2007, de 19 de novembre, de la carrera militar, estableix que els principis i les normes d'aplicació general al personal al servei de l'Administració General de l'Estat, establerts d'acord amb el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, s'han d'incorporar al règim del personal militar professional. Tot això sempre que no contradigui la seva legislació específica, per mitjà de normes reglamentàries en les quals s'han d'efectuar les adaptacions per raó de la condició militar. Així mateix, l'article 9 d'aquesta mateixa Llei recull que el ministre de Defensa, com a màxim responsable del Departament, dirigeix la política de personal i d'ensenyament en l'àmbit de les Forces Armades per possibilitar el compliment de les missions que tenen encomanades.

Les activitats del personal militar són múltiples i van des de la instrucció, les guàrdies, els serveis, les maniobres, les navegacions i les operacions, fins a les administratives, logístiques i d'ensenyament, entre d'altres. Tanmateix, el propòsit d'aquesta Ordre ministerial és regular la jornada de treball habitual al lloc de destinació amb les activitats que li són més característiques. D'aquí que aquesta norma reculli el que es defineix com a «jornada general» i les circumstàncies específiques que a vegades la incrementen.

En aquesta Ordre ministerial es determinen la jornada i el règim d'horari dels membres de les Forces Armades, que són similars als que preveuen per a la resta dels empleats públics les normes sobre jornada i horaris de treball del personal al servei de l'Administració General de l'Estat i els seus organismes públics. Si bé adaptat a les característiques de funcionament i necessitats operatives de les Forces Armades.

D'altra banda, la prestació de serveis més enllà de la jornada ordinària, derivada d'aquesta disponibilitat permanent per al servei que caracteritza el personal militar, fa necessari regular el règim de descansos que sigui procedent concedir als qui, per raó de la realització de guàrdies i serveis o per altres causes, prestin servei per un temps que excedeixi el que aquesta Ordre ministerial estableix com a jornada general de treball.

Són aquestes característiques, pròpies de les Forces Armades, les que fan necessari regular un règim de descansos obligatoris i addicionals que figuren en aquesta Ordre ministerial davant les guàrdies, els serveis, les maniobres i les activitats en horari continuat

que presta el personal militar, com a exigència per al compliment de les necessitats que deriven de la seva funció i com a conseqüència de l'esmentat règim de disponibilitat permanent.

A més, es modifica l'Ordre DEF/253/2015, de 9 de febrer, per la qual es regula el règim de vacances, permisos, reduccions de jornada i llicències dels membres de les Forces Armades, i s'introdueix un nou article 3 bis en el sentit que als efectes d'aquesta el còmput d'anys de servei s'ha de comptabilitzar des de la data d'ingrés a les Forces Armades.

En l'elaboració del projecte d'aquesta Ordre ministerial han participat les associacions professionals de membres de les Forces Armades. Durant la seva tramitació va rebre l'informe de les associacions professionals amb representació en el Consell de Personal de les Forces Armades, de conformitat amb l'article 40.2.b) de la Llei orgànica 9/2011, de 27 de juliol, de drets i deures dels membres de les Forces Armades. Igualment es va donar coneixement d'aquest a les associacions professionals inscrites en el Registre d'associacions professionals de membres de les Forces Armades, de conformitat amb l'article 40.1.c) de la Llei orgànica 9/2011, de 27 de juliol. Finalment, d'acord amb el que estableix l'article 49.1.c) de la Llei orgànica esmentada, també ha rebut l'informe del Consell de Personal de les Forces Armades.

En virtut d'això, amb l'aprovació prèvia del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques i d'acord amb el Consell d'Estat, dispo:

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte.*

Aquesta Ordre ministerial té per objecte regular la jornada i determinar el règim d'horari habitual de treball al lloc de destinació per al personal militar. Aquest és el que hi ha establert per al personal al servei de l'Administració General de l'Estat amb les adaptacions a les necessitats operatives i a les derivades del funcionament de les unitats, així com de la prestació de guàrdies, serveis i períodes d'instrucció continuada que consten en aquesta disposició.

Article 2. *Àmbit d'aplicació.*

1. Aquesta Ordre ministerial és aplicable a tots els militars en servei actiu o en situació de reserva que estiguin ocupant destinació o en comissió de servei en l'estructura del Ministeri de Defensa, de conformitat amb els articles 108 i 113 de la Llei 39/2007, de 19 de novembre, de la carrera militar.

2. Aquesta disposició és d'aplicació supletòria per a tot el personal militar que estigui destinat o comissionat a l'estranger o en departaments, centres i organismes no dependents del Ministeri de Defensa, quan no disposin d'un règim específic pel que fa a la normativa que regula aquesta disposició.

3. També és aplicable als reservistes durant el seu període d'activació.

Article 3. *Definicions.*

1. La jornada general és el temps de treball efectiu del personal militar en la destinació.

2. Les circumstàncies específiques que modifiquen la jornada general són les guàrdies, els serveis i els períodes d'instrucció continuada en les quals el personal militar està obligat a complir com a conseqüència de les necessitats del servei.

3. La prolongació de jornada és el període en el qual per necessitats del servei, ja siguin operatives o de funcionament de la unitat, s'incrementa de manera ocasional l'horari habitual de treball.

4. L'horari habitual de treball és el que determina l'hora d'inici i fi de les activitats diàries en la destinació.

5. El descans obligatori és el període de temps immediatament posterior a la prestació de guàrdies, serveis o períodes d'instrucció continuada que exigeixen dedicació exclusiva i presència ininterrompuda de 24 hores o més, amb la finalitat d'afavorir la recuperació per l'esforç i prevenir riscos innecessaris a la unitat.

6. El descans addicional és el període de temps que sorgeix com a conseqüència de les activitats militars dutes a terme fora de l'horari habitual de treball i que ha de ser compatible amb el que preveu el punt anterior.

7. El període d'instrucció continuada és el dedicat a l'entrenament de la unitat amb una durada d'almenys 24 hores, fet fora de la base o de l'aquartermament.

Article 4. *Necessitats del servei.*

1. Els militars han d'estar en disponibilitat permanent per al servei. Les exigències d'aquesta disponibilitat s'han d'adaptar a les característiques pròpies de la destinació i a les circumstàncies de la situació.

2. Les necessitats del servei prevalen sobre les dates i la durada dels descansos reconeguts en aquesta Ordre ministerial, si bé les limitacions en la concessió que es produeixin han de ser motivades.

3. Les necessitats del servei han d'estar sotmeses als criteris d'oportunitat, proporcionalitat i excepcionalitat.

4. L'aplicació del criteri de necessitats del servei s'ha de fer sempre de manera justificada, motivada i individualitzada. En tot cas, s'ha de comunicar al militar afectat la decisió adoptada per escrit.

CAPÍTOL II

Jornada general i horaris

Article 5. *Jornada general i horaris.*

1. La durada de la jornada general és de 37 hores i mitja setmanals de treball efectiu de mitjana en còmput anual, i la seva equivalència en hores anuals és la que en cada moment prevegin les instruccions sobre jornada i horari de treball del personal al servei de l'Administració General de l'Estat i els seus organismes públics.

2. La distribució de la jornada s'ha de fer:

a) Jornada de matí: l'horari fix de presència en el lloc de treball és de 9.00 a 14.30 hores de dilluns a divendres. El temps restant fins a completar la jornada setmanal s'ha de fer en horari flexible, entre les 7.30 i les 9.00 de dilluns a divendres, i entre les 14.30 i les 18.00 de dilluns a dijous, així com entre les 14.30 i les 15.30 hores els divendres.

b) Jornada de matí i tarda: l'horari fix de presència en el lloc de treball és de 9.00 a 17 hores, de dilluns a dijous, amb una interrupció per al dinar que no computa com a treball efectiu i que ha de ser com a mínim de mitja hora, i de 9.00 a 14.30 els divendres, sense perjudici de l'horari aplicable al personal destinat en els llocs que segons el cap d'unitat sigui necessària una regulació especial. La resta de la jornada, fins a completar les hores corresponents, segons el règim de dedicació, s'ha de fer en horari flexible entre les 7.30 i les 9.00 hores i entre les 17 i les 18 hores, de dilluns a dijous, i entre les 7.30 i les 9.00 i entre les 14.30 i les 15.30, els divendres.

3. Durant la jornada de treball es pot gaudir d'una pausa per un període de trenta minuts, que es computa com a treball efectiu. Aquesta interrupció no pot afectar el funcionament normal de les unitats i, amb caràcter general, es pot efectuar entre les 10.00 i les 12.30 hores.

4. No obstant això, quan les necessitats del servei, operatives o d'instrucció de la unitat així ho requereixin, els caps d'unitat poden variar temporalment els horaris establerts de manera motivada.

5. El cap d'Estat Major de la Defensa, el subsecretari de Defensa i els caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire poden fixar, en l'àmbit de les seves respectives competències, horaris diferents i adaptats a les necessitats específiques de les unitats, que poden incloure l'acompliment per part del personal que hi està destinat d'una jornada de treball en règim fix sense flexibilitat horària o en règim de tornos. Per a aquest règim s'han de definir els mitjans humans suficients que garanteixin el bon funcionament de la unitat per al compliment de les hores anuals establertes en el règim general. També poden establir, fora dels horaris assenyalats, els serveis necessaris per garantir l'exercici del comandament, la direcció i el control.

6. El personal destinat en representacions permanents davant organitzacions internacionals, en representacions militars en organismes internacionals i agregadores de Defensa ha d'adaptar la seva jornada i horari al del personal destinat en els organismes i representacions diplomàtiques dels quals depenguin. No obstant això, el cap d'Estat Major de la Defensa i el secretari general de política de Defensa poden establir de manera motivada, en l'àmbit de les seves respectives competències, jornades i horaris diferents, quan les necessitats del servei així ho requereixin.

Article 6. *Jornada en règim d'especial dedicació.*

La durada de la jornada del personal que ocupi llocs de treball considerats d'especial dedicació és de 40 hores setmanals, sense perjudici de l'augment d'horari que excepcionalment sigui necessari per necessitats del servei.

Article 7. *Jornada reduïda per interès particular.*

1. En els casos en què sigui compatible amb la naturalesa del lloc ocupat i amb les funcions del centre de treball, el personal que ocupi llocs de treball amb un nivell de complement d'ocupació igual o inferior al 28 pot sol·licitar al cap d'unitat el reconeixement d'una jornada reduïda, ininterrompuda, de les 9 a les 14 hores, de dilluns a divendres, i percebre el 75% de les seves retribucions, d'acord amb els criteris i les fórmules per calcular les retribucions en els casos de reducció de jornada que preveu l'annex II de l'Ordre DEF/253/2015, de 9 de febrer, per la qual es regula el règim de vacances, permisos, reduccions de jornada i llicències dels membres de les Forces Armades.

2. No es pot reconèixer aquesta reducció de jornada al personal que presti serveis en règim d'especial dedicació, llevat que s'autoritzi el pas previ al règim de dedicació ordinària amb l'exclusió consegüent, si s'escau, del complement de dedicació especial que es percebia per aquell règim.

3. Aquesta modalitat de jornada reduïda és incompatible amb les reduccions de jornada reconegudes a l'Ordre DEF/253/2015, de 9 de febrer.

Article 8. *Mesures de flexibilitat horària.*

1. Els militars que tinguin a càrrec seu persones grans, fills de menys de 12 anys o persones amb discapacitat, així com qui tingui a càrrec seu directe un familiar amb malaltia greu fins al segon grau de consanguinitat o afinitat, tenen dret a flexibilitzar en una hora diària la part fixa de l'horari de la jornada que tinguin establerta.

2. Els militars que tinguin fills amb discapacitat poden disposar d'un màxim de dues hores de flexibilitat horària de l'horari que correspongui a fi de conciliar els horaris dels propis centres de treball amb els dels centres educatius ordinaris d'integració i d'educació especial, dels centres d'habilitació i rehabilitació, dels serveis socials i centres ocupacionals, així com altres centres específics on la persona amb discapacitat rebí atenció, amb els horaris dels propis llocs de treball.

3. Excepcionalment els caps d'unitat poden concedir, amb caràcter personal i temporal, la modificació de la part fixa de l'horari en un màxim de dues hores per motius directament relacionats amb la conciliació de la vida personal, familiar i professional, així com en els casos de famílies monoparentals.

4. Els militars que es reincorporin al servei a la finalització d'un tractament de radioteràpia o quimioteràpia poden sol·licitar una adaptació progressiva de la seva jornada de treball ordinària. Els caps d'unitat poden concedir aquesta adaptació quan aquesta coadjuvi a la plena recuperació funcional del militar o eviti situacions d'especial dificultat o penositat en l'acompliment del seu treball. Aquesta adaptació es pot estendre fins a un mes des de l'alta mèdica i pot afectar fins a un 25% de la durada de la jornada diària, preferentment en la part flexible, i es considera temps de treball efectiu. La sol·licitud ha d'anar acompanyada de la documentació que aporti l'interessat per acreditar l'existència d'aquesta situació. Els caps d'unitat han de resoldre sobre aquesta en un termini de tres dies, sense perjudici que, per comprovar la procedència d'aquesta adaptació, els caps d'unitat puguin obtenir els informes del Servei de Prevenció de Riscos Laborals o de qualssevol altres òrgans que consideri oportú sobre el tractament rebut o les activitats de rehabilitació que li hagin estat prescrites.

El termini a què es refereix el paràgraf anterior es pot ampliar en un mes més quan el militar justifiqui la persistència en el seu estat de salut de les circumstàncies derivades del tractament de radioteràpia o quimioteràpia.

Amb caràcter excepcional, i en els mateixos termes indicats, aquesta adaptació de jornada es pot sol·licitar en processos de recuperació d'altres tractaments d'especial gravetat, i en aquest supòsit s'han d'analitzar les circumstàncies concurrents en cada cas.

Article 9. *Jornada d'estiu.*

1. Durant el període comprès entre el 16 de juny i el 15 de setembre, tots dos inclusivament, les unitats poden establir una jornada intensiva de treball, a raó de sis hores i mitja continuades de treball, a dur a terme entre les 8 i les 15 hores, de dilluns a divendres.

2. El personal que presti serveis en règim d'especial dedicació, a més del compliment de l'horari establert a l'apartat anterior, ha de fer durant aquest període, si les necessitats del servei ho requereixen, cinc hores addicionals a la setmana.

3. Per motius de conciliació de la vida personal, familiar i laboral, els militars amb fills, descendents o persones subjectes a la seva tutela o acolliment de fins a 12 anys d'edat es poden acollir a aquesta modalitat de jornada intensiva des de l'1 de juny i fins al 30 de setembre de cada any. Aquest dret també es pot exercir l'any en què el menor compleixi l'edat de 12 anys.

CAPÍTOL III

Descansos obligatoris, addicionals i altres mesures

Article 10. *Criteris d'aplicació per als descansos.*

En les unitats en què per necessitats del servei, entrenament, instrucció, guàrdies o serveis, o pel caràcter operatiu d'aquestes es modifiqui l'horari habitual més enllà del que conté el capítol II, i per l'execució de les activitats esmentades no es rebi cap compensació econòmica, diferent de les que corresponen a la manutenció i l'allotjament, s'han d'aplicar els criteris de descans que es detallen en aquest capítol, sempre que aquests períodes de descans siguin compatibles amb les necessitats del servei i que tinguin lloc després de l'activitat realitzada.

Article 11. *Descansos obligatoris i addicionals.*

1. Per la realització presencial de guàrdies, serveis o instruccions continuades superiors a la jornada de treball habitual i l'execució de les quals suposi almenys 24 hores ininterrompudes d'activitat i dedicació exclusiva, el personal militar gaudeix, en funció de les necessitats del servei, d'un dia de descans obligatori. Aquest és l'immediatament posterior a la realització de l'activitat o, amb caràcter particular, el primer dia laborable quan aquella hagi tingut lloc en vigílies de no laborable o festiu.

2. Per la realització de les guàrdies o activitats amb una durada inferior a 24 hores ininterrompudes d'activitat i que suposin un increment de la jornada o s'hagin dut a terme en cap de setmana o festiu, es pot gaudir del descans addicional que determini el cap d'unitat en funció de la seva durada i que ha de ser inferior a un dia de descans.

3. Per la realització d'activitats que suposin diversos dies d'absència de la localitat de destinació, diferents de les que determina la disposició final segona, també es pot gaudir a la tornada del descans addicional que determini el cap d'unitat en funció de la durada d'aquestes activitats.

4. En qualsevol cas, per la realització de guàrdies, serveis, instruccions continuades, exercicis o activitats anàlogues, que regulen els apartats 1 i 3 del present article, es poden gaudir de fins a un màxim de 10 dies de descans addicional l'any, que ha de concedir el cap d'unitat, preferentment durant els períodes de baixa activitat de la unitat i atenent les necessitats del servei, tenint com a referència el principi de la conciliació de la vida personal, familiar i professional.

5. Els caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire, en l'àmbit de les seves respectives competències, i el cap d'Estat Major de la Defensa, en tot allò que afecta les unitats de la seva estructura bàsica, poden fixar per instrucció la possibilitat de substituir els dies de descans addicional per reduccions equiparables de la jornada general.

Article 12. *Prolongació de jornada.*

En els casos en què per necessitats del servei, ja siguin operatives o de funcionament de la unitat, es prolongui de manera ocasional la jornada general de treball, el cap d'unitat pot concedir al personal afectat el temps de descans que consideri necessari.

Article 13. *Registre.*

Totes les unitats han d'anotar de manera individualitzada els dies de descans addicionals que regula aquesta Ordre ministerial en el sistema informàtic que hi hagi implantat en cada moment.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

1. Queda derogada l'Ordre ministerial 121/2006, de 4 d'octubre, per la qual s'aproven les normes sobre jornada i horari de treball, vacances, permisos i llicències dels militars de les Forces Armades.

2. Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que disposa aquesta Ordre ministerial.

Disposició final primera. *Modificació de l'Ordre DEF/253/2015, de 9 de febrer, per la qual es regula el règim de vacances, permisos, reduccions de jornada i llicències dels membres de les Forces Armades.*

S'afegeix un nou article 3 bis a l'Ordre DEF/253/2015, de 9 de febrer, per la qual es regula el règim de vacances, permisos, reduccions de jornada i llicències dels membres de les Forces Armades, amb la redacció següent:

«Article 3 bis. *Còmput de temps.*

En l'àmbit d'aquesta Ordre ministerial, el còmput d'anys de servei es comptabilitza des de la data d'ingrés a les Forces Armades.»

Disposició final segona. *Maniobres, navegacions, exercicis i activitats anàlogues.*

1. El cap d'Estat Major de la Defensa i els caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire, en l'àmbit de les seves competències, poden establir els criteris per a la determinació dels períodes d'inactivitat que permetin als caps d'unitat

concedir altres descansos diferents dels que regula aquesta norma, amb motiu de la realització de les maniobres, navegacions, exercicis i activitats anàlogues.

2. Aquests criteris, en tot cas, han tenir en compte: la durada de l'activitat, si aquesta activitat es va fer en dia festiu o no laborable, i si per la realització d'aquesta es rep algun tipus de compensació econòmica.

3. Així mateix, poden fixar mitjançant instrucció la possibilitat que part d'aquests descansos adoptin la forma de reduccions equiparables de la jornada laboral.

Disposició final tercera. *Criteris d'interpretació.*

El subsecretari de Defensa pot definir els criteris d'interpretació que siguin necessaris per a l'aplicació d'aquesta Ordre ministerial, que s'han d'ajustar als que es preveuen per al personal al servei de l'Administració General de l'Estat, sempre que l'organització i les funcions específiques de les Forces Armades ho permetin.

Disposició final quarta. *Operacions.*

El cap d'Estat Major de la Defensa i els caps d'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada i de l'Exèrcit de l'Aire, en l'àmbit de les seves competències, han de regular la concessió i el gaudi dels descansos del personal militar que participi en operacions a l'exterior.

Disposició final cinquena. *Facultats d'aplicació.*

1. S'habilita el subsecretari de Defensa per dictar totes les instruccions i resolucions que siguin necessàries per a l'aplicació d'aquesta Ordre ministerial.

2. El subsecretari de Defensa, anualment, pot avaluar els efectes de l'aplicació d'aquesta norma sobre l'operativitat i el funcionament de les unitats, i sobre la prestació de les guàrdies, els serveis, els períodes d'instrucció continuada i les activitats anàlogues pel personal inclòs en l'àmbit d'aplicació d'aquesta Ordre ministerial.

Disposició final sisena. *Contenció de la despesa.*

Les mesures incloses en aquesta norma no suposen un increment de dotacions ni retribucions ni d'altres despeses de personal.

Disposició final setena. *Entrada en vigor.*

Aquesta Ordre ministerial entra en vigor al cap de vint dies de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 28 de juliol de 2016.–El ministre de Defensa, Pedro Morenés Eulate.